

آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواست‌های اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانون‌مداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل‌گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می‌کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH) است.

[وبسایت آرمان شهر تماس با ما: armanshahrfoundation.openasia@gmail.com](mailto:armanshahrfoundation.openasia@gmail.com)

هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می‌دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین‌کننده خط مشی آرمان شهر نیست.

RIA Novosti

بازار شاه منصور شهر دوشنبه، عکس از رادیو آزادی/ریا نیوز

سیاسی

رئیس حزب سوسیال دموکرات تاجیکستان زائرف برای دلیل‌های ضد کمیسیون عازم روسیه شد

۱۸ نوامبر، آزادگان رحمت الله زائرف رئیس حزب سوسیال دموکرات تاجیکستان ۱۹ نوامبر عازم روسیه شده‌است. زائرف در صفحه فیس‌بوک خود هدف سفرش به روسیه را کمک حقوقی به مهاجرین تاجیک در شهرهای کالوگا، سنکت-پتیرزبرگ، تویر، کراسنودار عنوان کرده است. همچنین طی این سفر وی قصد دارد به وضعیت واقعی شرکت مهاجران تاجیک در انتخابات ۶ نوامبر روشنی اندازد. رئیس حزب سوسیال دموکرات ۱۵ نوامبر به دادگاه عالی مراجعت کرده، خواست انتخابات ریاست جمهوری ۶ نوامبر برگزارنشده اعلام گردد، چون در آن فقط حدود ۳۳ درصد انتخاب‌کنندگان شرکت کرده‌اند. این در حالیست که کمیسیون مرکزی انتخابات و همه پرسى انتخابات ۶ نوامبر را برگزارشده اعلام نموده، اظهار می‌دارد که در آن بیش از ۹۰ درصد انتخاب‌کنندگان شرکت کرده، امام‌علی رحمان با کسب ۸۴,۲ درصد آرا پیروز شده‌است.

تشکیل پرونده قضایی علیه رئیس شرکت راه آهن تاجیکستان

۱۸ نوامبر، بی بی سی پلیس تاجیکستان علیه امان‌الله حکوم، رئیس شرکت راه آهن تاجیکستان، پرونده باز کرده است. این مقام تاجیک متهم به نقض قانون این کشور در باره مسئولیت والدین در تعلیم و تربیت فرزند شده و پرونده برای محاکمه به

دادگاه ناحیه اسماعیل سامانی شهر دوشنبه ارسال شده است. پرونده علیه آقای حکوم در رابطه با سانحه مرگبار در یکی از خیابانهای پایتخت تاجیکستان باز شده است که در این حادثه فرزند آقای حکوم، رسول امان‌الله دخیل است. پلیس در این قضیه رسول امان‌الله ۱۷ ساله را متهم می‌داند که راننده یکی از این خودروها بوده است. در پی این حادثه که شب ۹ اکتبر رخ داده بود، چهار نفر جان خود را از دست دادند و چند تن دیگر مجروح و به بیمارستان منتقل شدند.

برکناری شیرعلی خیرالله یف از سمت وزیر دفاع پس از ۱۸ سال

۲۰ نوامبر، بی بی سی روز ۲۰ نوامبر امامعلی رحمان رئیس‌جمهور تاجیکستان با صدور فرمان شیرعلی خیرالله یف را از سمت وزیر دفاع تاجیکستان برکنار و جایگزین وی شیرعلی میرزا سرفرمانده نیروهای مرزبانی تاجیکستان را منصوب کرد. شیرعلی خیرالله یف طولانی‌ترین دوره وزیری ۱۸ سال را پشت سر کرده است. بعضی از تحلیلگران بر این نظرند که در تیم جدید امامعلی رحمان که برای بار چهارم رئیس‌جمهور کشور انتخاب شد بیشتر کادرهای جوان جلب خواهند شد. در همین حال رئیس‌جمهور تاجیکستان رمضان رحیم اف وزیر کشور و سید مؤمن یتیم اف وزیر امنیت کشور را دوباره در سمت‌های خودشان منصوب کرده است.

جامعه

اقدام «۱۶ روز علیه خشونت خانوادگی» در تاجیکستان

۱۹ نوامبر، آسیا پلس روزهای ۲۵ نوامبر الی ۱۰ دسامبر در تاجیکستان برگزاری اقدام «۱۶ روز علیه خشونت خانوادگی» در نظر گرفته شده است. این اقدام توسط پروژه جلوگیری از خشونت خانوادگی (PDV) به پشتیبانی مالی دولت سوئیس و بخش GOPA آلمان برگزار خواهد شد. در این روزها در سر تا سر تاجیکستان شهرهای دوشنبه و قرغانتپه، نواحی باختر و وختش برگزاری همایش‌ها و میزهای گرد با شرکت نمایندگان مقامات محلی، جامعه شهروندی، جوانان و روزنامه نگاران در نظر گرفته شده است.

بازداشت و محاصره مهاجرین تاجیک در مسکو

۲۰ نوامبر، آزادگان دهها تن از مهاجرین کاری تاجیک در بازار «لیوبلینو» شهر مسکو توسط مامورین پلیس روسیه بازداشت شده‌اند. بنا به اطلاع یک مهاجر تاجیک افسران خدمات ویژه (اومون) ساعت ۸ صبح ۲۰ نوامبر مهاجران تاجیک را در این بازار بازداشت نموده و آنها را به دفتر پلیس انتقال داده‌اند. حال بازار بسته بوده صدها مهاجر دیگر در محاصره نیروهای ویژه قرار گرفته‌اند. گفته می‌شود در این بازار نزدیک به ۴ هزار شهروند تاجیکستان مشغول به کار هستند.

هزار خانواده روس خواستار مهاجرت به روسیه شدند

۱۵ نوامبر، تاج نیوز طبق اطلاع مرکویچ نماینده خدمات مهاجرت روسیه در تاجیکستان «هزار خانواده روس تبار درخواست مهاجرت به وطن اجدادی‌شان کرده‌اند». وی می‌افزاید: حال ۵۰ منطقه روسیه آمادگی خود را برای پذیرش این خانواده‌ها اعلام نموده‌اند. قابل ذکر است در سال جاری ۱۵۵ خانواده برای مهاجرت پاسخ مثبت دریافت کرده‌اند، به ۱۳۰ خانواده گواهی نامه صادر شده و ۲۱ خانواده تاجیکستان را به مقصد روسیه برای اقامت دائم ترک کرده‌اند.

زنان

زن تاجیک را کدام قانون حمایت می‌کند؟

۱۵ نوامبر، فرج در مقاله تحلیلی حاتم حامد در مورد اجرای قانون جمهوری تاجیکستان «جلوگیری از خشونت خانوادگی» عقاید و نظرات رهبران سازمان‌های غیردولتی و مقامات دولتی راجع به وضعیت زنان در جامعه تاجیکستان منعکس شده است. از جمله خانم بازرپکاو رئیس مؤسسه جمعیتی «از برابری حقوقی تا برابری واقعی» می‌گوید: برای کمک به زن‌هایی که دچار خشونت شده‌اند فقط در سال ۲۰۱۲ ده مرکز تاسیس داده شده است، از جمله یکی از آن‌ها مرکز «باوری» است. خانم زره گل عبدالقادر او مسؤول وزارت عدلیه بر این نظر است که این قانون اقدام خوبی است ولی مهم‌تر از همه اجرای عملی آن است. همچنین کارشناسان

اثر منفی مهاجرت را نیز ذکر کرده اند. قانون «جلوگیری از خشونت خانوادگی» جهت جلوگیری و از بین بردن خشونت دستور مهمی است ولی مهم‌تر از آن اطاعت و رعایت این قانون می‌باشد.

گروهی از زنان تاجیک خواستار اخراج شوهرانشان از روسیه شده اند

۱۹ نوامبر، رادیو آزادی در این گزارش آمده است که گروهی از زنان تاجیک به اداره خدمات مهاجرت تاجیکستان مراجعت نموده است تا این نهاد برای بازگشت شوهرانشان از روسیه کمک نماید. این زنان می‌گویند شوهرانشان چند سال قبل به روسیه رفته آنجا خانواده دیگر تشکیل داده اند و به خانواده خود در تاجیکستان هیچ کمکی ارسال نمی‌کنند. مسئولین اداره خدمات مهاجرت تاجیکستان با تأیید این خبر اظهار داشتند که هر ماه حدود ۱۵ نفر زن به این نهاد مراجعت می‌کنند تا اینکه شوهر، برادر و یا فرزندان از روسیه به تاجیکستان بازگردانده شوند. گفتنی است طبق اطلاعات اداره خدمات مهاجرت تاجیکستان در طول ۱۰ ماه سال جاری حدود ۸۷۰ هزار شهروند این کشور به خارج سفر کرده اند. در مجموع بیش از یک میلیون شهروند تاجیکستان به مهاجرت کاری رفته‌اند و پرستاری فرزندان خود را به زن‌ها واگذار کرده اند.

کاهش میزان تولد: از معرفت بالا یا روزگار سخت؟

۱۹ نوامبر، رادیو آزادی بر اساس گزارش سازمان ملل متحد میزان تولد در تاجیکستان تا سال ۲۰۵۰ از ۳٫۵ تا ۲٫۷ فرزند کاهش خواهد یافت. این در حالی است که مسئولان بنیاد نفوس سازمان ملل متحد می‌گویند حال به نسبت زمان شوروی میزان تولد در تاجیکستان دو برابر کاهش یافته است. آقای علی شیر عاشوراف از مسئولین بنیاد نفوس می‌گوید: این کاهش میزان تولد چند عامل دارد، از یک سو مشکلات اقتصادی خانواده‌ها و از سوی دیگر دانش و معرفت زنان برای جلوگیری از بارداری بیشتر شده است. گفتنی است طبق پیشگویی‌های این سازمان جمعیت تاجیکستان در سال ۲۰۵۰ به ۱۱ میلیون نفر خواهد رسید.

اقتصاد

تاجیکستان و چین در حال مذاکره در مورد ساخت و ساز لوله گاز ترکمنستان-افغانستان-تاجیکستان - چین

هستند

۱۸ نوامبر، اوستا شرکت چینی «ترانس آسیا گیس پایپی لاین» در حال مذاکره با مقامات مربوطه تاجیکستان در مورد سرمایه گذاری مشترک برای ساخت و ساز پروژه لوله گاز در مسیر ترکمنستان افغانستان تاجیکستان - چین است. پروژه این خط لوله هنوز آماده نیست و پس از انجام کارهای مطالعات فنی و اقتصادی انجام خواهد شد. قابل ذکر است که در سپتامبر سال ۲۰۱۳ در نشست سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای بین تاجیکستان و چین سازش نامه بین دولتی در باره ساخت خط لوله گاز ترکمنستان به چین از طریق تاجیکستان به امضا رسید. طول خط لوله گاز در قلمرو تاجیکستان بیش از ۴۰۰ کیلومتر خواهد بود.

تاجیکستان و شرکت اردن سازش نامه در بخش نفت و گاز به امضا رساندند

۱۹ نوامبر، آیل رو به گزارش خبرگزاری اوستا دولت تاجیکستان و شرکت اردنی «ادگو انرژی» در شهر دوشنبه دو سازش نامه در زمینه مخازن نفت و گاز در استان ختلان به امضا رساندند. این سازش نامه توسط وزیر انرژی و صنعت تاجیکستان شیرعلی گل و مدیریت شرکت «ادگو انرژی» به امضا رسیده است. در این سند همچنین اکتشافات و زمین شناسی مخازن «قراردان» و «سرخ سیم» در نظر گرفته شده است. قابل ذکر است که در این نشست طرف‌ها مسائل مربوط به همکاری‌های دو جانبه در بخش اکتشاف و حفاری نفت و گاز را نیز مورد بحث و بررسی قرار دادند.

چرا در تاجیکستان مواد سوخت نسبت به سایر کشورهای آسیای مرکزی گران تر است؟

۱۹ نوامبر، سوادکا نت تاجیکستان در انتظار کاهش قیمت مواد سوخت است. ۱۴ نوامبر روسیه در پاسخ به تصویب سازش نامه پایگاه نظامی روسیه در تاجیکستان مالیات صادراتی را برای مواد سوخت لغو نمود. با این حال امکان کاهش پیدا نکردن قیمت مواد سوخت در تاجیکستان وجود دارد. مقامات تاجیکستان قصد دارند مالیات غیر مستقیم داخلی واردات مواد سوخت را دو برابر افزایش

دهند.

نخستین محموله مخازن حاوی مواد سوخت روسی در اوایل ماه اکتبر وارد تاجیکستان خواهد شد. قیمت یک تن مواد سوخت روسی برای کشور از ۳۰۰ تا ۴۰۰ دلار ارزان تر خواهد بود که می تواند روی قیمت های کالا تأثیر مثبت داشته باشد. تاجیکستان سالانه به یک میلیون تن مواد سوخت نیاز دارد. ولی فاحش ترین تفاوت در قیمت جی-پی-۵ است. حال نرخ یک تن جی-پی-۵ در تاجیکستان ۱۹۰۰ دلار است که نسبت به مسکو دو برابر گران تر است.

شرکت «تاج چاینا ۲۰۱۳» شامل فهرست دارای امتیازها شد

۲۰ نوامبر، خاور پارلمان تاجیکستان شرکت مشترک «تاج چاینا» را از پرداخت مالیات و عوارض گمرکی معاف کرد. به گفته رئیس این شرکت آقای عبدالحلیم قادراف برای احداث کارخانه سیمان از روسیه به مقدار ۱۷۰۰ تن آهن و از چین تجهیزات فنی و مصالح ساختمانی وارد کرده است. هزینه این کارخانه در مرحله اول ۲۰ میلیون دلار و در مرحله بعدی ۵۰ میلیون دلار برآورد شده است. این کارخانه سالانه به مقدار ۶۰۰ هزار تن سیمان تولید خواهد کرد.

روابط بین المللی

اتحادیه اروپا برای تاجیکستان ۲۵۰ میلیون یورو تخصیص خواهد داد

۲۲ نوامبر، تایمس آف سنترال آسیا اتحادیه اروپا مبلغ ۲۵۰ میلیون یورو برای به عمل آوردن پروژه های دوجانبه برای تاجیکستان تخصیص خواهد داد. این کمک مالی در چارچوب همکاری های اتحادیه اروپا به کشورهای آسیای میانه از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ قرار دارد. این اطلاعات پس از دیدار وزیر امور خارجه تاجیکستان همراه خان ظریفی و رئیس کابینه توسعه (DG DEVCO) اتحادیه اروپا اندریس پیبالگس در بروکسل در اختیار رسانه ها قرار داده شد.

قول باردیوژا در مورد کمک نظامی سازمان پیمان امنیت جمعی به تاجیکستان

۱۹ نوامبر، رادیو آزادی کشورهای عضو سازمان پیمان امنیت جمعی تا آخر سال جاری به تاجیکستان جهت تقویت مرزها با افغانستان کمک خواهند کرد. دبیر کل این سازمان نیکولای باردیوژا این اظهارات خود را روز ۱۹ نوامبر در نشست اتاق مدنی فدراسیون روسیه بیان کرد. وی از جمله گفت: چندی قبل نمایندگان این سازمان از مرز تاجیکستان و افغانستان دیدن کردند و به چنین نتیجه رسیدند که وضعیت در مرز تارفت خطرناک تر می شود. در طول یک سال اخیر درگیری ها در مرز دو برابر افزایش یافته است. گفتنی است در ماه اکتبر پارلمان قزاقستان سازش نامه ارایه کمک های نظامی و فنی را به تاجیکستان و قرغیزستان تصویب کرد. این کمک حاوی مهمات جنگی، تیر و نارنجک و روغن اسلحه است.

تقدیم استوارنامه سفیر تاجیکستان به رئیس جمهور فرانسه

۱۸ نوامبر، اوستا روز ۱۸ نوامبر در پاریس حامدجان نظراف سفیر تاجیکستان استوارنامه خود را به رئیس جمهور فرانسه فرانسوا اولاند تقدیم کرد. به گزارش اداره اطلاعات وزارت امور خارجه تاجیکستان پس از مراسم تسلیم استوارنامه ملاقات رئیس جمهور فرانسه با سفیر تاجیکستان برگزار گردید. ضمن ملاقات مسایل روابط دوجانبه و دورنمای رشد و انکشاف مناسبات فی مابین، همچنین وضعیت سیاسی و اجتماعی منطقه و افغانستان مورد مذاکره قرار گرفت.

در دوشنبه دورنمای روابط تاجیکستان و روسیه مورد بحث و مذاکرات قرار گرفت

۱۹ نوامبر، ترند از معاون وزیر امور خارجه تاجیکستان نظام الدین زاهداف با هیات روسی در راس سفیر این کشور در تاجیکستان لیاکین - فرولوف دیدار و ملاقات کرد. در این ملاقات مسایل مربوط به همکاری های دو کشور در زمینه اجرای پروژه های دفاتر تخصصی سازمان ملل متحد که با پشتیبانی روسیه در تاجیکستان عملی می شوند، همچنین همکاری های دوجانبه در زمینه های سیاسی، نظامی و فنی، اقتصادی، اجتماعی مورد بررسی قرار گرفتند.

بررسی وضعیت معارف تاجیکستان

۲۰ نوامبر، رادیو آزادی روز ۲۱ نوامبر در هتل «مرکوری» شهر دوشنبه دومین همایش بین‌المللی تحت عنوان «بررسی مسائل رشد تحصیلات فراگیر در تاجیکستان» با پشتیبانی بخش تاجیکستانی سازمان بین‌المللی بنیاد سوروس «جامعه باز» و وزارت معارف تاجیکستان برگزار می‌شود. هدف از برگزاری این همایش بررسی مسائل تحصیلات فراگیر و اصل سیاست معارف و تبادل تجربه و همکاری‌ها است. همچنین مسائل مربوط به مشکلات و امکانات رشد تحصیلات فراگیر در تاجیکستان و کشورهای خارجی مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

چهار سنه تاریخی تاجیکستان در فهرست یونسکو

۱۸ نوامبر، رادیو آزادی با مساعدت سازمان یونسکو جشن‌هایی مانند ۳۰۰۰ سالگی دژ حصار، ۷۰۰ سالگی میرسعید علی همدانی، ۶۰۰ سالگی عبدالرحمان جامی و ۱۰۰ سالگی زیادالله شهیدی برگزار خواهند شد. شامل شدن چند سنه تاریخی و فرهنگی تاجیکستان به فهرست جشن‌های یونسکو در حالی صورت می‌گیرد که دولت تاجیکستان تصمیم گرفته است ۷۰۰ سالگی میرسعید علی همدانی، ۶۰۰ سالگی عبدالرحمان جامی و ۱۰۰ سالگی زیادالله شهیدی را در سال ۲۰۱۴ برگزار نماید. گفته می‌شود اخیراً رحیم مس اف تاریخ نگار تاجیک اظهار داشته که یکی دیگر از نواحی تاجیکستان فرخار قدمت بیش از ۴۰۰۰ سال دارد.

انتشار جلد دوم «مثنوی معنوی»

۱۸ نوامبر، تاج نیوز بنا به گزارش انتشارات «عرفان» جلد دوم مثنوی معنوی جلال الدین بلخی به تعداد ۱۰۰۰ نسخه از چاپ درآمد. مثنوی معنوی جلال الدین بلخی از شش جلد عبارت بوده که جلد اول آن را نیز انتشارات عرفان انتشار کرده است.

جشن ۷۵ سالگی بازار صابر در تئاتر اپرا و باله

۱۸ نوامبر، آزادگان جشن ۷۵ سالگی بازار صابر، شاعر معروف تاجیک با برگزاری محفل شعر او تجلیل خواهد شد. این محفل شعر روز ۲۲ نوامبر در تالار تئاتر اپرا و باله به نام استاد عینی برگزار می‌گردد. محفل با حضور دوستان و هواداران شعر بازار صابر برگزار خواهد شد.

بازار صابر، شاعر معروف تاجیک که تقریباً ۱۶ سال اخیر را در آمریکا بسر برده است، ۲۷ می سال جاری به تاجیکستان بازگشت. او که اخیر سال‌های هشتاد و اوایل سال‌های نود قرن گذشته در صدر حرکت آزادی خواهی و استقلال خواهی بود، در دوران درگیری‌های داخلی و بعد از چند مدت زندان، تاجیکستان را ترک کرده، اول در مسکو و بعداً در آمریکا زندگی اختیار کرد.

روزهای فیلم آلمان در تاجیکستان

۱۹ نوامبر، خاور در روزهای ۷ الی ۲۳ دسامبر در شهر دوشنبه روزهای سینمای آلمان برگزار خواهد شد. طبق اطلاعات مرکز آموزش زبان آلمانی نمایش فیلم‌ها با ابتکار سفارت جمهوری آلمان در شهر دوشنبه صورت می‌گیرد.

آرمان شهر

صفحه‌ی تاجیکستان در سایت آرمان‌شهر

تارنمای آرمان‌شهر مطالب مربوط به جغرافیای تاجیکستان را در این صفحه گرد هم می‌آورد. برای بارور کردن آن ما را یاری دهید.

کتاب‌خانه آنلاین حقوق بشر آرمان‌شهر/ زنان

آرمان‌شهر صفحه‌ای از کتاب‌خانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه‌اندازی «کتاب‌خانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

[هفت روز نامه حقوق بشر بین المللی](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر زنان](#)

[هفت روز نامه حقوق بشر ایران](#)

[هفت روزنامه حقوق بشر افغانستان](#)

منابع

Asia-Plus, Avesta.tj, BBC (Persian, Tajik, English), Faraj.tj, Khovar.tj, Ozodagon, Oilru.com, Radio Ozodi, Radio Free Europe, Times of Central Asia, Tojnews.tj, Trend.az